

คู่มือ
แนวทางการดำเนินงาน
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

คำนำ

การพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร เกมออนไลน์ การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงปัจจุบัน โดยบูรณาการแผนงานกับทุกภาคส่วนและระดมทรัพยากรจาก ทุกหน่วยงานในการจัดทำองค์ความรู้และประสานงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่งกลุ่มผู้ค้ำยังมีความพยายามเข้าถึงกลุ่มเยาวชนโดยการพัฒนาสุตรยาเสพติด ประกอบด้วย ส่วนผสมให้มีรูป รส กลิ่น สี เพื่อให้เยาวชนอยากลอง จำหน่ายตามสถานบริการ สถานบันเทิงและแหล่งมั่วสุมเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ปกครองจึงต้องเฝ้าระวัง ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ที่จะดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข มีความเข้มแข็งและต่อเนื่องอย่างยั่งยืนตลอดไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด จะนำไปขับเคลื่อนกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน กลยุทธ์ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อบายมุข ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลส่งผลให้ลูกหลาน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา มีภูมิคุ้มกันและจิตสำนึกที่จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข และเป็นส่วนหนึ่งของพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในการเสริมสร้างความสงบสุข ทั้งในชุมชน สังคม และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติสืบไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

สารบัญ

คำนำ		หน้า
ตอนที่ ๑	นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	1
ตอนที่ ๒	โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	2
ตอนที่ ๓	ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	4
ตอนที่ ๔	กระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	5
ตอนที่ ๕	หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	12
ภาคผนวก		

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้บริหารทุกระดับนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

๒. ผู้บริหารทุกระดับ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ ค่ายคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา ทั้งในส่วนของชมรมและสภานักเรียน

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึงโดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับในสถานศึกษา

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการดำเนินงาน ๕ มาตรการ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด คือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่ออก

๖. ผู้บริหารทุกระดับ อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและจัดมาตรการเสริมแรงให้แก่ผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติดดีเด่น ด้วยการยกย่องชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ มาตรการลงโทษบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ออกจากราชการและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครู

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวก ในเชิงลบก็มีปรากฏการณ์เช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการแพร่ระบาดของของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา นักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งมีครู อาจารย์เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม

การพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข นอกจากดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกมส์ การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยง

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดและหลักการของ “๔ ประสาน ๒ คำ” ซึ่ง ๔ ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู/อาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน/นักศึกษา และส่วนของ ๒ คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชนแต่พื้นที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ได้แก่ ตำรวจและพระสงฆ์ ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องถิ่นและชุมชน ทั้งนี้เพื่อช่วยสถานศึกษาให้มีมาตรการป้องกันและการป้องปรามติดตามผู้จำหน่ายและผู้เสพและมาตรการความปลอดภัย เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวในการต่อสู้กับปัญหา ยาเสพติดและแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืน จึงให้มีการดำเนินงาน ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ ๒ ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ปล่อย เป็นแนวทางการดำเนินงาน

๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
๒. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขนอกสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
๓. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่สถานศึกษาในการนำไปพัฒนาและสร้างระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อบายมุข ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา ในทุกพื้นที่

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ด้านปริมาณ

- สถานศึกษาทุกแห่งสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมโครงการและรับการประเมินผลประจำปี เพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
- ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา ในชุมชนทุกแห่งที่สถานศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนให้การสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๓.๒ ด้านคุณภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา มีจิตสำนึก ร่วมกันในการดูแลกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า เฝาระวังไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข
- ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา มีจิตสำนึกในการดูแลลูกหลานไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข
- นักเรียน นักศึกษา มีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สป. และสำนักงาน ป.ป.ส.

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- เชิงปริมาณ ร้อยละ ๘๐ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียนและนักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข มีความพึงพอใจที่เข้าร่วมโครงการ
- เชิงคุณภาพ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา มั่นใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข นักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นแบบอย่างที่ดีงามของสังคม

๖. การประเมินผลโครงการ

ประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษาโดยมีคณะกรรมการจากหน่วยงานต้นสังกัด กำหนดรายละเอียดตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

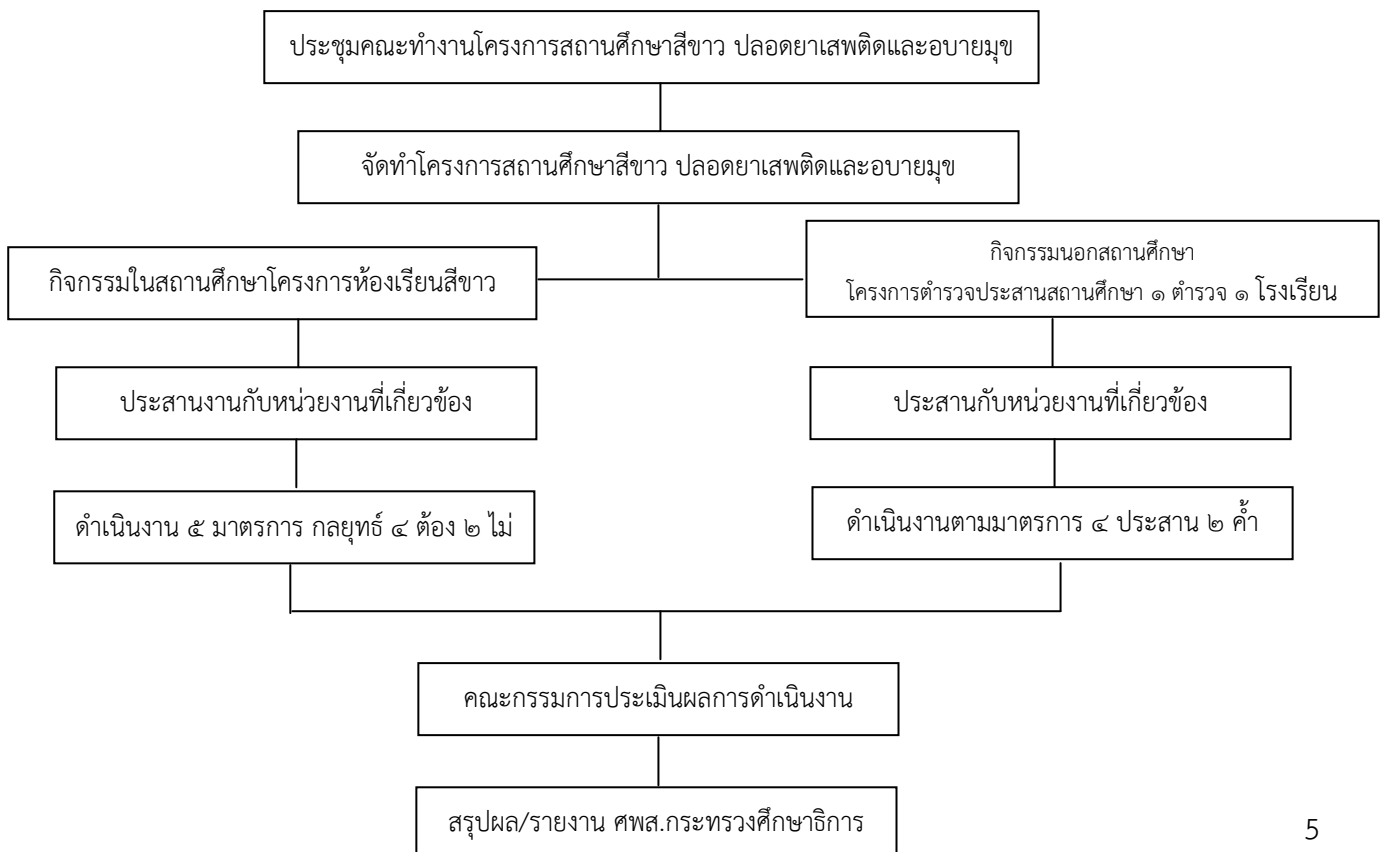
๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา รู้จักเสียสละ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุขและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีระบบดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุขอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
- สถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประจำอำเภอในการศึกษาดูงานและเป็นแหล่งเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

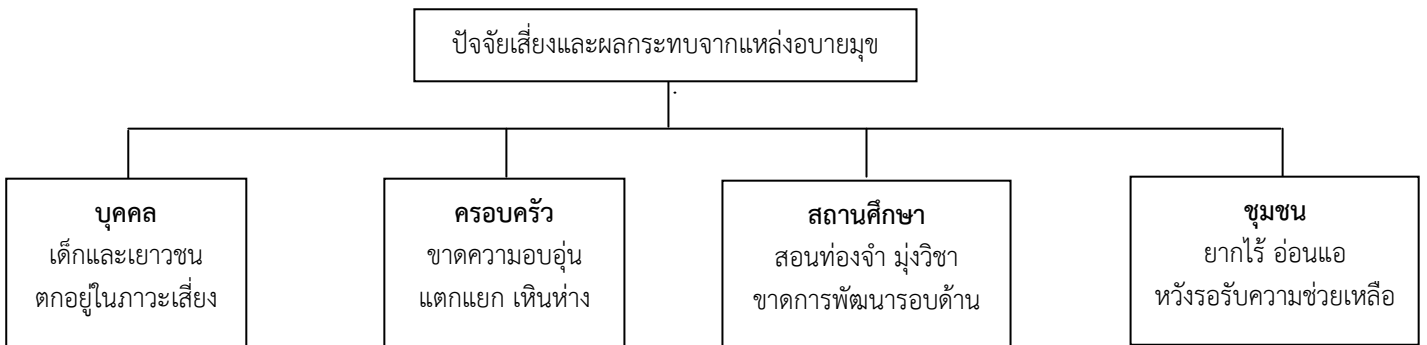
การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของสถานศึกษาทั่วประเทศกำหนดให้มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สถานศึกษานำข้อมูลปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาและข้อมูลการคัดกรองมาศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ยาเสพติดและปัจจัยเสี่ยงแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข และนำข้อมูลจากการศึกษาข้อที่ ๑ มาจัดทำแผนปฏิบัติการ จัดทำโครงการและกิจกรรมให้ตรงกับสาเหตุที่แท้จริงกับปัญหา
๓. ดำเนินการจัดทำตารางปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการและกิจกรรมโดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามที่กำหนดไว้ใน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่
๔. ผู้บริหารสถานศึกษา อำนาจการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่องเข้มแข็งและยั่งยืน สรุปรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด
๕. ผู้บริหารหน่วยงานระดับพื้นที่แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประเมินผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์นำเสนอศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ
๖. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษาพิจารณาผลงานและให้ความเห็นชอบจัดลำดับผลงานและจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
๗. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ มอบโล่ เกียรติบัตร เพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของปีการศึกษา
๘. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษของสำนักงาน ป.ป.ส. และของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

กระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๑. สถานการณ์ยาเสพติด/อบายมุขในสถานศึกษา

สภาพปัญหา

๑. สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุขเริ่มในกลุ่มหลงผิด แล้วแพร่กระจายไปสู่กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศ เข้าสู่ครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้จำนวนคนติดยาเสพติดที่เป็นเด็กและเยาวชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๒. การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดมีเทคโนโลยีสูง และการกระจายยาเสพติดอย่างรวดเร็วจนยากในการปราบปราม มีการสร้างระบบเครือข่ายการจำหน่ายเหมือนสินค้าจำหน่ายตรงใน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา
๓. สภาพสังคม ครอบครัว และชุมชนเปลี่ยนแปลง ทำให้วิถีชีวิตมีความเสี่ยง แตกหัก เห็นห่าง และอ่อนแอ
๔. การบริหารจัดการที่ขาดเอกภาพ ทำให้ต่างหน่วยงาน ต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่อง ผู้ติดยาเสพติดยังวนเวียนอยู่ในวงจรแห่งความชั่วร้าย เป็นภาระของสังคม ทำให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. การรณรงค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษานำนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่กำหนดเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกฝ่ายต้องร่วมแก้ปัญหา จึงต้องพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการดำเนินงาน
๒. กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ โดยการแก้ปัญหายาเสพติดที่ต้นเหตุ และแก้ไขให้ชัดเจน จึงต้องพัฒนาคน ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
๓. การระดมความร่วมมือจากทุกสถานศึกษาในการแก้ปัญหายาเสพติด โดยถือว่าเป็นปัญหาของตนเองต้องทำต่อเนื่องครบวงจรและผู้ชนะ คือ **สถานศึกษาสีขาว** จึงต้องพัฒนาสถานศึกษาให้ต่อสู้กับปัญหายาเสพติดทุกรูปแบบ
๔. ให้ความสำคัญในการต่อต้านยาเสพติด แต่ต้องแก้ปัญหายาเสพติดอย่างรอบด้านควบคู่กันไปด้วย จึงต้องพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อม บริการทางการแพทย์ และจิตวิทยาสังคม เพื่อมิให้ปัญหาเลวร้ายยิ่งกว่าที่เป็นในปัจจุบัน

๒. วิสัยทัศน์และการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งตื่นตัวรณรงค์ และตระหนักถึงปัญหายาเสพติด อบายมุข สิ่งมอมเมา การพนันและอันตรายที่เกิดขึ้นกับ นักเรียน นักศึกษา
๒. นักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมเป็นผู้เสพยาเสพติดและพฤติกรรมผู้ลุ่มหลงสิ่งมอมเมา และ นักเลง มีระบบการส่งต่อให้ได้รับการช่วยเหลือ สงเคราะห์จากบ้าน สถานศึกษา และชุมชน จนกลับคืนสู่สังคมและชีวิตสงบสุข
๓. แหล่งอบายมุขสิ่งชั่วร้ายทางกามารมณ์ลดลง ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษามีการบังคับใช้กฎหมาย
๔. จำนวนของสถานศึกษาสีขาว ซึ่งต่อสู้กับปัญหายาเสพติดและปัญหายาเสพติดได้สำเร็จและยั่งยืนมีมากขึ้น

ภารกิจที่ต้องดำเนินการ

๑. สร้างความตระหนักและปลุกจิตสำนึกของสถานศึกษาให้ต้องลุกขึ้นมาต่อสู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง
๒. ต้องพัฒนาศักยภาพของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประสาน/ติดตาม/ตรวจสอบเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาต่อสู้กับปัญหาเสพติด/อบายมุข อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
๓. ใช้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน และต้องทำให้ได้ผล มิฉะนั้นต้องใช้มาตรการรุนแรงขึ้นเพื่อในอนาคต ไม่ให้เกิดกรณีนักเรียน นักศึกษา เปลี่ยนจากผู้เสพมาเป็นผู้จำหน่ายมากขึ้น

ผู้รับภารกิจในระดับต่างๆ ประกอบด้วย

๑. **ระดับกระทรวง** คณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวระดับกระทรวง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และมีคณะกรรมการจากส่วนราชการ/ภาคเอกชน/ชุมชน โดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน
๒. **ระดับองค์กรหลัก** คณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวขององค์กรหลัก ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓. **ระดับสถานศึกษา** คณะกรรมการสถานศึกษาทุกสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ยุทธศาสตร์/แนวปฏิบัติในการป้องปราม อบายมุข การพนัน และการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา

๑. บทบาทของสถานศึกษา

- ๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ตำรวจ นักธุรกิจ เพื่อจัดกิจกรรม
- ๑.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน นักศึกษา สนุกทำท่ายและเอาใจใส่การเรียน
- ๑.๓ ประกาศนโยบายของสถานศึกษาให้ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีและไม่พึงปรารถนา
- ๑.๔ ติดต่อสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อประสานงานขอความร่วมมือในกรณีเกิดเหตุ
- ๑.๕ บันทึกประจำวันและรายงานเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น เพื่อลงมือแก้ไขให้ทัน
- ๑.๖ เชิญผู้ปกครองมาร่วมโครงการของสถานศึกษาสม่ำเสมอ
- ๑.๗ กำชับให้ครู อาจารย์ ทุกคนเป็นต้นแบบพฤติกรรมที่ดี
- ๑.๘ เชิญวิทยากรในชุมชนมาร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
- ๑.๙ จัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ทำงานเป็นกลุ่มและกิจกรรมโครงการห้องเรียนสีขาว

๒. บทบาทสำหรับนักเรียน นักศึกษา

- ๒.๑ จัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เพื่อรณรงค์ต่อต้านอบายมุข การพนัน และการทะเลาะวิวาท
- ๒.๒ คณะกรรมการ/สภานักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยของโรงเรียน
- ๒.๓ จัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน
- ๒.๔ ฝึกประชาธิปไตยในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ให้รู้จักเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- ๒.๕ แจ้งเบาะแสผู้เล่นการพนัน , หัวใจ เพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนให้ครูและผู้บริหารทราบ
- ๒.๖ เคารพในกฎกติกา มารยาทของนักเรียน นักศึกษา ที่พึงปฏิบัติ
- ๒.๗ เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและตระหนักถึงความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมรอบสถานศึกษา
- ๒.๘ ร่วมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- ๒.๙ ชักชวนผู้ปกครองไปเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- ๒.๑๐ ปฏิบัติตนเป็นที่พึ่งต่อรุ่นน้องและเพื่อนที่ดีในกลุ่มเพื่อน
- ๒.๑๑ นักเรียน นักศึกษา ควรได้ฝึกทักษะการป้องกันตัวเพื่อความปลอดภัย และนักเรียน นักศึกษา

ได้ศึกษางานของตำรวจ ทัณฑสถานและบ้านเยาวชน

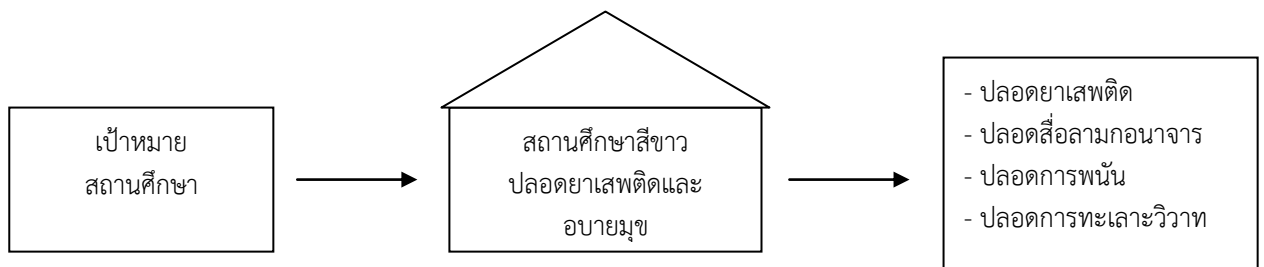
๓. บทบาทสำหรับผู้ปกครอง

- ๓.๑ ฝึกรบรรมปมนิสัยให้ลูกหลานมีระเบียบวินัย , รับผิดชอบในการเรียน และรับผิดชอบตนเอง
- ๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความอบอุ่นเป็นที่พึ่งของลูก
- ๓.๓ ตักเตือนบุตรหลานให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ต้งาม , และสอดส่องดูแลสถานศึกษา
- ๓.๔ ซักถามถึงกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบสภาพของเด็กเมื่ออยู่ในสถานศึกษา
- ๓.๕ หมั่นไปพบครู อาจารย์ประจำชั้น เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง , เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- ๓.๖ ระมัดระวังมิให้เด็กเล่นการพนัน สะสมสื่อลามก , เข้ากลุ่มเพื่อนอันตราย , พกอาวุธเมื่ออยู่บ้าน
- ๓.๗ ให้อเวลาอยู่กับลูกหลานเพื่อสร้างความอบอุ่น ดูแลมิให้เด็กดูโทรทัศน์ที่รุนแรงและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔. บทบาทของชุมชน

- ๔.๑ ร่วมเป็นคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา
- ๔.๒ ให้ความร่วมมือสถานศึกษาในกิจกรรมต่างๆ
- ๔.๓ สนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๔.๔ สอดส่องดูแลความปลอดภัยในการเดินทางไปสถานศึกษาของเด็กนักเรียน นักศึกษา
- ๔.๕ สำหรับเจ้าของธุรกิจสนับสนุนให้พ่อแม่ที่ทำงานด้วยไปร่วมกิจกรรมสถานศึกษา
- ๔.๖ เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เข้าเยี่ยมชมหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการของชุมชน
- ๔.๗ สนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กยากจนในชุมชน
- ๔.๘ ช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเยาวชนและรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา

๔. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- ๑.๑ สถานศึกษาพยายามป้องกันและแก้ไขให้ถึงที่สุด โดยไม่ไล่่นักเรียน นักศึกษา ให้พ้นไปเป็นภาระสังคม หรือสถาบันอื่น
- ๑.๒ ขอให้องค์กรหลักทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาให้รายงานกระทรวงศึกษาธิการโดยไม่ถือเป็นการความผิดแต่จะพิจารณาเป็นความดีความชอบในการรายงานตามความจริง
- ๑.๓ ขอให้องค์กรหลักย้ำสถานศึกษา ให้ครู อาจารย์ เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่สูบบุหรี่ จัดสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่และปลอดยาเสพติด

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาลือลามกอนาจารและปัจจัยเสี่ยง

- ๒.๑ ให้สถานศึกษาตรวจค้นและป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา นำสื่อลามกอนาจารเข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา
- ๒.๒ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหนังสือ , วิทยุ , เทป , โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นสารประโยชน์ ให้ความบันเทิงที่ประเทืองสติปัญญาบริการแก่นักเรียน นักศึกษา

๓. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการพนัน

๓.๑ จัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษา รู้จักประหยัคดอดอม ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย และฝึกทำงานเพื่อหา รายได้พิเศษจากการประกอบสัมมาชีพ

๓.๒ ป้องปรามมิให้นักเรียน นักศึกษา เล่นการพนันทุกรูปแบบในสถานศึกษา และตรวจค้นแหล่งที่อาจมีว้สูม

๓.๓ ส่งอาจารย์ฝ่ายปกครองหรือประสานสารวัตรนักเรียนเพื่อสุ่มตรวจนักเรียน นักศึกษา ที่อาจไปม้สูม ตามแหล่งอบายมุข แหล่งการพนัน ของชุมชนหรือของพื้นที่

๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท

๔.๑ ประสานฝ่ายตำรวจให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ที่ทำผิดกฎหมาย

๔.๒ ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาเป็นรายกรณีหรือรายกลุ่ม และส่ง ครูไปเยี่ยมถึงบ้าน เพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง

๔.๓ ตรวจค้นการพกพาอาวุธเข้ามาในสถานศึกษาและเพิ่มโทษผู้ที่ทำผิดถูกตักเตือนมาแล้ว

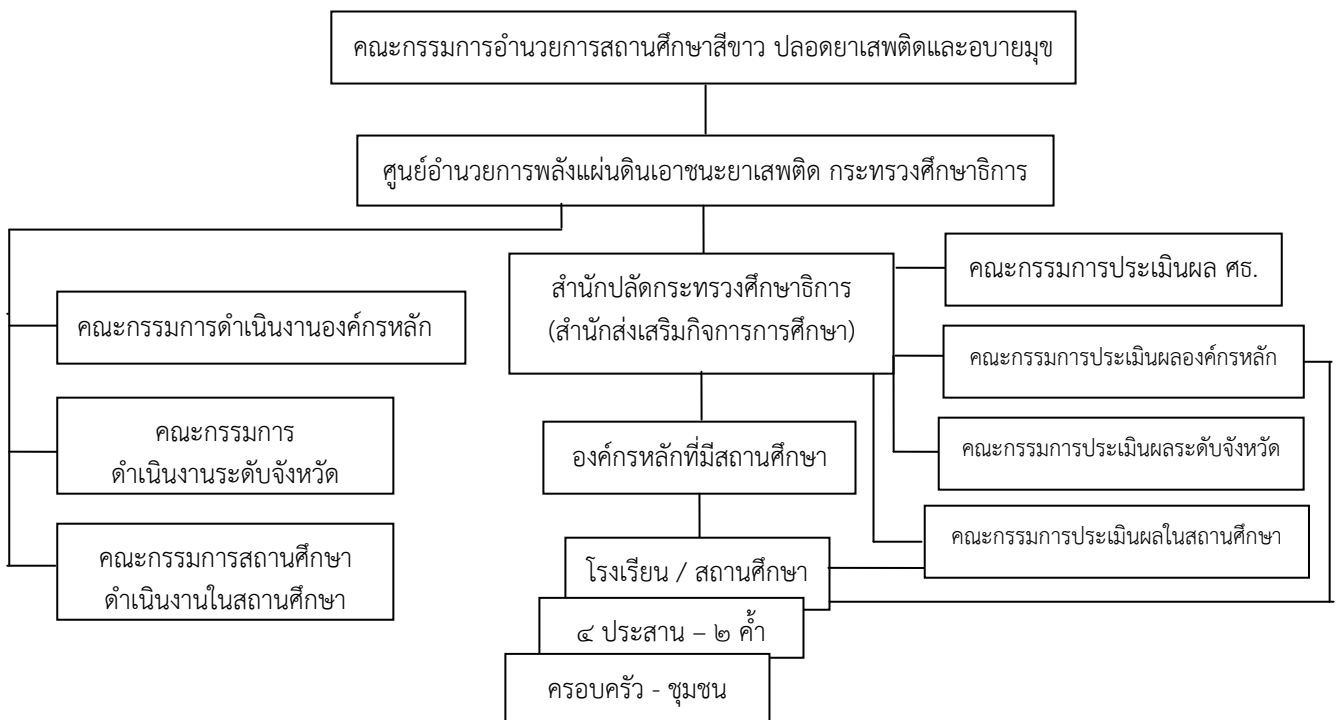
๔.๔ ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดระเบียบวินัย , กิจกรรม แนะแนว และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๔.๕ สร้างองค์กรเครือข่ายระหว่างบ้าน , โรงเรียน , ชุมชน , ตำรวจ โดยมีระบบสื่อสารโทรคมนาคมและ ระบบข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง

๕. แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๕.๑ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

รูปที่ ๑ แผนภูมิแสดงโครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว

๖. การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

๑. ร่างโครงการ และยื่นใบสมัครขอเข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานต้นสังกัด

๒. ประสานการดำเนินงานตามโครงการกับหน่วยงานต้นสังกัด

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันกำหนดกิจกรรมในการดำเนินการป้องกันการป้องปราม และ/ การบำบัดรักษาฟื้นฟูในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- กลุ่มของผู้แทนผู้บริหาร/- กลุ่มของผู้แทนครู - อาจารย์
- กลุ่มของผู้แทนผู้ปกครอง/กลุ่มของผู้แทนนักเรียน - นักศึกษา

๔. เชิญบุคคลเข้าร่วมเป็นกรรมการของโครงการ ในกลุ่มของผู้นำทุกฝ่าย ประกอบด้วย

- ผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และ พระสงฆ์
- ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน

๕. ติดต่อประสานงานในการจัดประชุมให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานของโครงการ ให้กับคณะกรรมการทุกกลุ่มโดยวิทยากรจากส่วนกลาง หรือจากสถานศึกษานำร่อง

๖. จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มต่างๆ เพื่อกำหนดกิจกรรมและวางแผนงานในการดำเนินการ

กิจกรรมโครงการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่แบ่งเป็นกิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. กิจกรรมด้านการป้องปรามและแก้ไขปัญหาการติดสารเสพติดในสถานศึกษาและอบายมุข ได้แก่

- โครงการห้องเรียนสีขาว
- จัดโครงการเพื่อนเตือนเพื่อน
- จัดรายการออกเสียงตามสาย
- จัดการเดินรณรงค์
- จัดแข่งขันมินิมาราธอน
- จัดแสดงคอนเสิร์ตพลังสีขาว
- ให้ความรู้การป้องกันยาเสพติด โทษทางกฎหมาย
- อบรมแกนนำ
- จัดค่ายเยาวชนพิทักษ์สังคม
- จัดกิจกรรมธนาคารความดี
- จัดกิจกรรมลานวัด ลานใจ ลานกีฬา จัดตั้งชมรมดนตรี ส่งเสริมการเล่นดนตรี จัดหาอุปกรณ์

อาจารย์ฝึก จัดกิจกรรมแข่งขันการเล่นดนตรีภายใน ภายในอก

- จัดอบรมลูกเสือต้านยาเสพติด
- ปรับปรุงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สร้างสนามกีฬา ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬา จัดหาอุปกรณ์

อาจารย์ฝึก จัดกิจกรรมแข่งขันภายใน ภายในอก

- ตรวจปีศาจ
- จัดสถานที่บำบัด
- จัดกิจกรรมฟื้นฟู
- จัดกิจกรรมอบรมสร้างภูมิคุ้มกัน

๒. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสื่อลามกอนาจารในสถานศึกษา ได้แก่

- ตรวจค้นและป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา นำสื่อลามกอนาจารเข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา
- ส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดทำสื่อ หนังสือ วีดีโอ เทปบันทึกเสียง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็น

สารประโยชน์ ให้ความบันเทิงที่ประเทืองสติปัญญาเพื่อให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา

๓. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพนันในสถานศึกษา ได้แก่

- จัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษา รู้หลักประหยัดตามหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- ให้ป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา เล่นการพนันทุกรูปแบบในสถานศึกษาและตรวจค้นสถานที่

ซึ่งอาจเป็นที่มั่วสุม

- ให้ครู อาจารย์ปกครอง ประสานงานกับสารวัตรนักเรียนในการสุ่มตรวจนักเรียน นักศึกษา ที่อาจไปมั่วสุมตามแหล่งพนันและอบายมุขของชุมชน

๔. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา ได้แก่

- ให้ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาเป็นรายกรณีหรือรายกลุ่ม และให้ครูไปเยี่ยมบ้านเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทข้ามสถาบัน

- ให้ตรวจค้นการพกอาวุธเข้ามาในสถานศึกษาของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเสี่ยง และคาดโทษเพิ่มสำหรับผู้ที่ทำผิดที่เคยถูกตักเตือนมาแล้ว

- ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดระเบียบ วินัย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

- ให้สร้างองค์การเครือข่ายระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน และตำรวจโดยมีระบบสื่อสารโทรคมนาคม และระบบข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง

- ให้ประสานกับฝ่ายตำรวจ ใช้มาตรการเด็ดขาดในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ที่ฝ่าฝืน ในชั้นกระทำผิดกฎหมาย

แนวทางการดำเนินงาน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

มาตรการ ๕ มาตรการ

๑. มาตรการป้องกัน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กิจกรรมหลักที่ดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE

๒. มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า กิจกรรมหลักที่ดำเนินการโครงการห้องเรียนสีขาว

๓. มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษา ตามระบบสมัครใจ การนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กิจกรรมหลักที่ดำเนินงานโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

๔. มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและมีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กิจกรรมหลักที่ดำเนินงานโครงการตำรวจประสานสถานศึกษา ๑ ตำรวจ ๑ สถานศึกษา

๕. มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

สถานศึกษาดำเนินการ ๔ ต้อง

๑. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่

๒. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่ตลอดปีการศึกษา

๓. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ

๔. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

สถานศึกษาดำเนินการ ๒ ไม่

๑. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด
 ๒. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษาเมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ
-

คำอธิบายและหลักเกณฑ์การพิจารณาสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข หมายถึง สถานศึกษาที่ปลอดภัย เสพติดและปัจจัยเสี่ยงทุกชนิดมีการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประกอบด้วย ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ น้อมนำพระราชดำรัสที่ทรงห่วงใยเยาวชน ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาเป็นหลักในการทำงาน

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนักและจิตสำนึกให้ ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการป้องกันไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓. สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทาง ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ และจัดกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ ด้านดนตรี กีฬา คุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไป เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๔. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในทุกกรณีให้ดำเนินการทางวินัยโดยให้ออกจากราชการไว้ก่อนและ ดำเนินการทางกฎหมาย สำหรับนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไล่ออกให้นำไปบำบัดรักษาและเข้าค่ายปรับเปลี่ยน พฤติกรรมโดยให้ติดตามผลการบำบัดรักษาและเรียนได้ตามความประสงค์

๕. ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ อำนวยการ กำกับ ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรงานสถานศึกษาดีเด่นให้ยกย่อง ชมเชย มอบโล่และเกียรติ บัตรโดยให้นำไปเป็นผลงานในการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ และขึ้นเงินเดือน และประเมินสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงาน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

มาตรการ ๕ มาตรการ

๑. มาตรการป้องกัน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและ ปลุกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒. มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า

๓. มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษา ตามระบบสมัครใจการนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๔. มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและ มีการขจัดปัจจัย เสี่ยงพื้นที่อับโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๕. มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

สถานศึกษาดำเนินการ ๔ ต้อง

๑. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่
๒. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่ตลอดปีการศึกษา
๓. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ
๔. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

สถานศึกษาดำเนินการ ๒ ไม่

๑. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด
๒. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษาเมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ

หลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ ๑๐๐ คะแนน

๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน (๕๐ คะแนน) สถานศึกษาจัดทำแผนงานปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว (๓๐ คะแนน)
- ๑.๒ สถานศึกษาจัดกิจกรรม TO BE NUMBER ONE (๑๐ คะแนน)
- ๑.๓ สถานศึกษากิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี/ยุวกาชาด/นักศึกษาวิชาทหาร ด้านยาเสพติด/เครือข่ายนักศึกษา/กองร้อยลูกเสืออาสาบำเพ็ญประโยชน์ (๕ คะแนน)
 - มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ
- ๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อการป้องกันยาเสพติด (๕ คะแนน)
 - โดยมีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด
 - กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด
 - กิจกรรมบ้านหลังเรียน
 - กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา
 - กิจกรรมชุมนุมและชมรม
 - กิจกรรมค่ายคุณธรรม สมุดบันทึกความดี
 - กิจกรรมจิตอาสา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์
 - กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา
 - กิจกรรมอื่น ๆ

๒. มาตรฐานด้านการค้นหา (๒๐ คะแนน) สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา (๕ คะแนน)
- ๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหายาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง (๕ คะแนน)

๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้งภาคเรียนที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ภาคเรียนที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายนของปีการศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ (๕ คะแนน)

๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา สังเกตพฤติกรรมทุกสัปดาห์ (๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานด้านการรักษา (๑๐ คะแนน) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบำบัดรักษากลุ่มเสพติด กลุ่มติด ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู (๓ คะแนน)
- ๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (๓ คะแนน)
- ๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัด ในสถานศึกษา (๒ คะแนน)
- ๓.๔ สถานศึกษามีคลินิกการให้คำปรึกษา เช่น ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา (๒ คะแนน)

๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง (๑๐ คะแนน) สถานศึกษามีระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง (๓ คะแนน)
 - โครงการตำรวจประสานโรงเรียน ๑ ตำรวจ ๑ โรงเรียน / ครูแดร์ (D.A.R.E.)
 - กิจกรรมหน้าเสาธง ๕ นาที (ตำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร)
 - กิจกรรมโฮมรูม
 - กิจกรรมสถานักเรียน
 - กิจกรรมแนะแนว
 - กิจกรรมอื่น ๆ

๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติดอย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน หรือ ตามสัดส่วน ๑ : ๒๐ (๓ คะแนน)

- โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส./แกนนำห้องเรียนสีขาว
- จัดนักเรียน นักศึกษาแกนนำ เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๒ กิจกรรม

๔.๓ สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒ คะแนน)

- จัดครูเวรประจำวัน เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา
- จัดครูออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๒ กิจกรรม

๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน
ปลอดภัยเสพติด (๒ คะแนน)

- สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/อุทยานการศึกษาป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
- สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว
- สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง
- สถานศึกษาจัดพื้นที่ให้มีลานกีฬาต้านยาเสพติด
- สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมต้านยาเสพติด
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม
แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๕ กิจกรรม

๕. **มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๑๐ คะแนน)** สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
เพื่อให้ปลอดภัยเสพติดอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนโดยดำเนินงานด้วยระบบบริหารจัดการ ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์ (๒ คะแนน)
- ๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม (๒ คะแนน)
- ๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานมีคำสั่งและการประชุม (๒ คะแนน)
- ๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของบูรณาการ
บริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (๒ คะแนน)
- ๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(๒ คะแนน)

เกณฑ์การประเมินคะแนน

ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป	ระดับสถานศึกษาดีเด่น
ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน	ระดับสถานศึกษาดี

การมอบรางวัล แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ประเภทสถานศึกษา

- ๑.๑ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๑ ปี
 - ระดับดีเด่น สถานศึกษาได้รับโล่และธงโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
 - ระดับดี สถานศึกษาได้รับเกียรติบัตรลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๒ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๒ ปี
 - สถานศึกษา ได้รับโล่ลงนามโดยฯพณฯนายกรัฐมนตรีพร้อมป้ายโครงการสถานศึกษาสีขาว
ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
 - กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศเป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนาม

- ๑.๓ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๓ ปี
- สถานศึกษา ได้รับโล่พระราชทาน
 - กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศเป็นสถานศึกษามาตรฐานสากล ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนาม

๒. ประเภทบุคลากร

- ๒.๑ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๑ ปี
- ระดับดีเด่น ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขติดได้รับโล่ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
 - ระดับดี ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขได้รับเกียรติบัตรลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒.๒ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๒ ปี
- ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้รับโล่ลงนามโดยฯพณฯนายกรัฐมนตรี
- ๒.๓ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๓ ปี
- ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขได้รับโล่พระราชทาน

แนวทางการประเมินสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด

๑. ระดับกระทรวง
- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
 - จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตรความดีความชอบให้แก่หน่วยงาน/สถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น
๒. ระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา
- ส่วนราชการระดับจังหวัดขององค์กรหลักแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน
 - จัดทำแผนการประเมินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - รายงานผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขให้กระทรวงศึกษาธิการ
 - จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตรความดีความชอบให้แก่หน่วยงานสถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น
๓. ระดับสถานศึกษา
- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
 - ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพโครงการสถานศึกษาขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
 - กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร ความดีความชอบให้แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

คู่มือ

แนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว

กลุ่มนโยบายพิเศษ

สำนักกิจการพิเศษ สป.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา พบปัญหาที่สถานศึกษา มีปัญหาของพฤติกรรมที่จัดอยู่ในระดับต้น ๆ เป็นจำนวนมาก ได้แก่ ปัญหาการดื่มสุราสูบบุหรี่ ปัญหาชู้สาว ปัญหาสื่อลามก ปัญหาหนีเรียน ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาติดเกมส์ ปัญหาติดการพนัน ปัญหาฟุ่มเฟือย และวัตถุนิยมเกินฐานะ จากปัญหา ในสถานศึกษานำไปสู่ปัญหาระดับชาติที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามาช่วยกันแก้ไข คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอุบัติเหตุ และอีกหลากหลายปัญหาที่เกิดจากปัจจัยเสี่ยง ต้องเฝ้าระวังทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ในการพัฒนานักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณภาพ จริยธรรม มีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งมีอาจารย์ครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ และกลุ่มเพื่อน (PEER GROUP) เป็นพลังสำคัญอันหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และอุบัติเหตุ โดยจัดให้มีโครงการห้องเรียนสีขาว โดยนักเรียน นิสิต นักศึกษา แกนนำ ถ่ายทอดความรู้ ตักเตือน กระตุ้นเตือนเพื่อนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ด้วยกัน เพื่อป้องกันยาเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุ เป็นภารกิจกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือดำเนินการในสถานศึกษา

คู่มือแนวทางในการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวจะช่วยให้หน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปประยุกต์ดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข ในสถานศึกษา ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการห้องเรียนสีขาวจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะชีวิต และสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ตามนโยบายและเป้าหมายที่คาดหวังไว้เป็นอย่างยิ่ง

กลุ่มนโยบายพิเศษ

สำนักกิจการพิเศษ สป.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมาของโครงการ	๑ - ๒
๒. แนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว	๒ - ๓
๓. โครงสร้างองค์กรห้องเรียนสีขาว	๔
๔. โครงสร้างองค์ประกอบห้องเรียนสีขาว	๕
๕. บทบาทการบริหารจัดการห้องเรียนสีขาว	๖
๖. แนวทางการประเมินมาตรฐานโครงการห้องเรียนสีขาว	๘
๗. มาตรฐาน ตังปั้งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพห้องเรียนสีขาว	๑๒ - ๑๙

ภาคผนวก

- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมาของโครงการห้องเรียนสีขาว

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะปัญหาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทางด้านการเมือง และความมั่นคงของประเทศ

โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่กำลังระบาดอย่างรวดเร็วในทุกจังหวัดของประเทศไทย และเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อหลายแสนคน และในแต่ละวันมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ทำให้สูญเสียทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มเยาวชน ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน การพนัน การทะเลาะวิวาท ติดเกม สื่อบันเทิงลามกอนาจาร ฟุ่มเฟือย และวัตถุนิยมเกินฐานะ ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา การป้องกันและแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำโครงการห้องเรียนสีขาวในสถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศโดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เป็นแกนนำเป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจในการให้คำปรึกษา ตักเตือนเพื่อน กระตุ้นเพื่อน ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงศึกษาธิการ จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว เพื่อให้เยาวชนของประเทศไทยเป็นเยาวชนที่มีความรู้ ควบคู่ด้วยคุณธรรม ไม่ฝักใฝ่อบายมุข และสร้างปัญหาให้กับสังคม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว

๑. เพื่อให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่มีปัญหาต้องการความช่วยเหลือได้รับคำปรึกษา แนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม จากผู้ที่เป็นแกนนำ และครู อาจารย์ที่ปรึกษา

๒. เพื่อให้มีนักเรียนแกนนำในห้องเรียนดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตักเตือน แนะนำเพื่อนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร อบายมุขที่เป็นสิ่งมั่วเมาทั้งหลายและปัญหาอุปถัมภ์

๓. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงพิษภัยยาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ การตั้งครุฑก่อนวัยอันควร และอบายมุข มีนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนักเรียนแกนนำประจำห้อง และครูอาจารย์ที่ปรึกษา บริหารจัดการ การอบรม การสนับสนุนกิจกรรม และติดตามประเมินผล

๕. สถานศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ มีการดำเนินการโครงการห้องเรียนสีขาว ตลอดจนเป็นฐานของการพัฒนาความรู้และค่านิยมที่ถูกต้อง

๖. เพื่อลดปัญหาการระบาดของยาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครุภักก่อนวัยอันควรรอบายมุขที่เป็นสิ่งมั่วเมาทั้งหลาย และปัญหาอุบัติเหตุ

๗. ครู อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับโครงการห้องเรียนสีขาวมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้และทำความดีโดยมีความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

แนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาว สถานศึกษาแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบ หรือกำหนดมอบภาระงานให้กับคณะกรรมการ คณะทำงานซึ่งสถานศึกษาได้แต่งตั้งรับผิดชอบ ทั้งนี้ขอให้คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการห้องเรียนสีขาวให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑. องค์ประกอบของกลยุทธ์ห้องเรียนสีขาว

การดำเนินงานของห้องเรียนสีขาวได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานภายในห้องเรียนมีองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน คือ มีแหล่งเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม สร้างสรรค์ด้วยกิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ การจัดการให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการ เช่น จัดบอร์ด จัดทำสื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ หนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ จดหมายข่าว ฯลฯ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครุภักก่อนวัยอันควรและอุบัติเหตุ นำสถานการณ์ข่าวสารทุกด้านมาเสนอให้เพื่อนนักเรียนรับฟัง

๑.๒ การดูแลช่วยเหลือ จัดให้มีนักเรียนแกนนำดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตอบสนองปัญหาของพฤติกรรมของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ช่วยเหลือด้านการเรียนและให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ หากไม่สามารถแก้ไขได้ให้รายงานครูที่ปรึกษา

๑.๓ เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม นักเรียน นิสิต นักศึกษา ทุกคนจะต้องมีหลักธรรมคำสอนตามศาสนาที่ตนนับถือมาเป็นหลักยึดปฏิบัติในห้องเรียน เช่น พรหมวิหาร ๔ มีความเมตตา มีความกรุณา มีความมุทิตา และมีความอุเบกขา จะทำให้ทุกคนรักกันช่วยเหลือกัน

๑.๔ กิจกรรมสร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ที่จะช่วยให้มีความสามัคคี และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด หรือสื่อลามกอนาจาร เช่น การเล่นเกม การเล่นดนตรี ศิลปะ และกิจกรรมตามทีกลุ่มสนใจร่วมกันจัดทำมาเพื่อพัฒนาร่างกาย และจิตใจ รวมทั้งกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

๒. การจัดองค์กรภายในห้องเรียนสีขาว

การขับเคลื่อนกลยุทธ์ทั้ง ๔ ด้าน ของห้องเรียนสีขาว (มีแหล่งเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อด้วย คุณธรรม สร้างสรรค์ด้วยกิจกรรม) จะต้องมีการขับเคลื่อนในรูปแบบของการจัดองค์กรภายในห้องเรียน ประกอบด้วยโครงสร้างของแกนนำนักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย คือ

๒.๑ ฝ่ายการเรียน

๒.๒ ฝ่ายการงาน

๒.๓ ฝ่ายกิจกรรม

๒.๔ ฝ่ายสารวัตรนักเรียน/ กิจกรรมนักศึกษา

๒.๑ ฝ่ายการเรียน มีภาระหน้าที่ในการช่วยเหลือในด้านวิชาการเกี่ยวกับการเรียน การบ้าน ework หรือปัญหาการเรียนในห้องเรียน ต้องรับผิดชอบแก้ไขช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ คำอธิบาย ชี้แนะ แหล่งเรียนรู้ และนำเสนอครูที่ปรึกษา

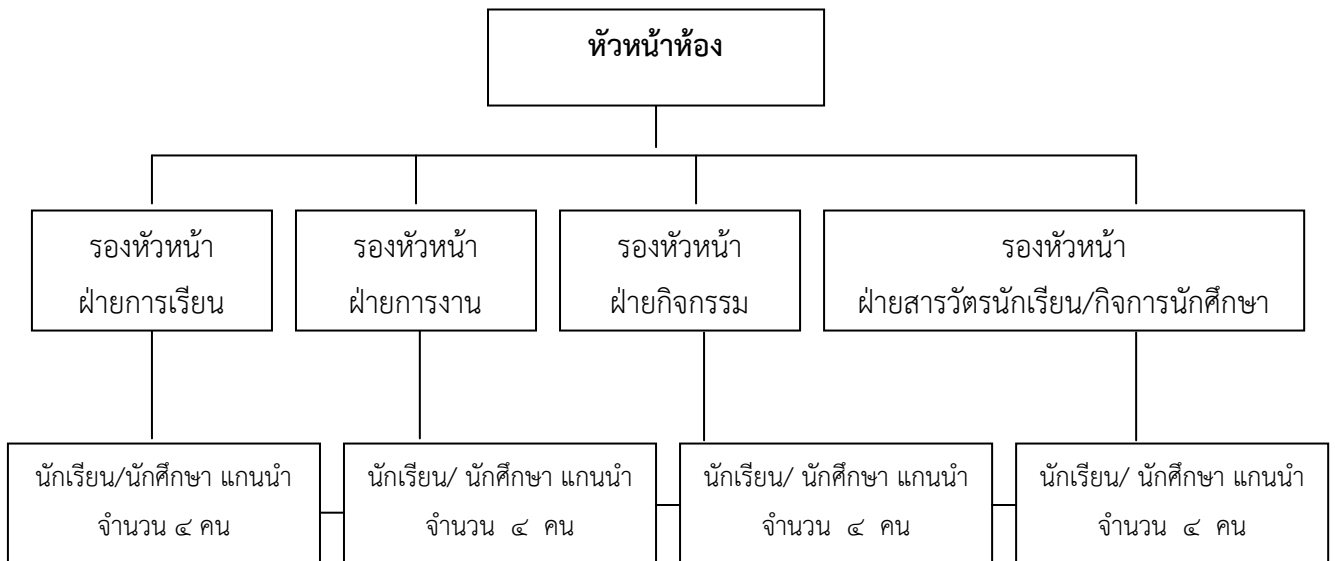
๒.๒ ฝ่ายการงาน มีภาระหน้าที่ในการดูแลความสะอาดเรียบร้อยในห้องเรียน รักษาของมีค่า และทรัพย์สินสมบัติของห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุด ป้องกันอุบัติเหตุภายในห้องเรียน จัดสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียน และป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นในห้องเรียน

๒.๓ ฝ่ายกิจกรรม มีภาระหน้าที่ในการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ทั้งในห้องเรียน และกิจกรรมในทุกระดับชั้น เช่น การเล่นดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม และจัดกิจกรรมในกลุ่มสนใจของเพื่อน ๆ เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ไปมั่วสุมหรือมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

๒.๔ ฝ่ายสารวัตรนักเรียน/ กิจกรรมนักศึกษา มีภาระหน้าที่ในการสอดส่องดูแลความเรียบร้อยทั้งในห้องเรียนและมุมอับ เช่น ห้องน้ำ หรือที่บริเวณอาคาร แหล่งที่ไปมั่วสุมสูบบุหรี่ ดูแลเพื่อน หากมีพฤติกรรมที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือพฤติกรรมเสี่ยง รวมทั้งปัญหาส่วนตัวในด้านต่าง ๆ ให้คณะกรรมการห้องเรียนแก้ไข แต่หากไม่สามารถแก้ไขได้ ให้นักเรียนบอกครูที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขต่อไป

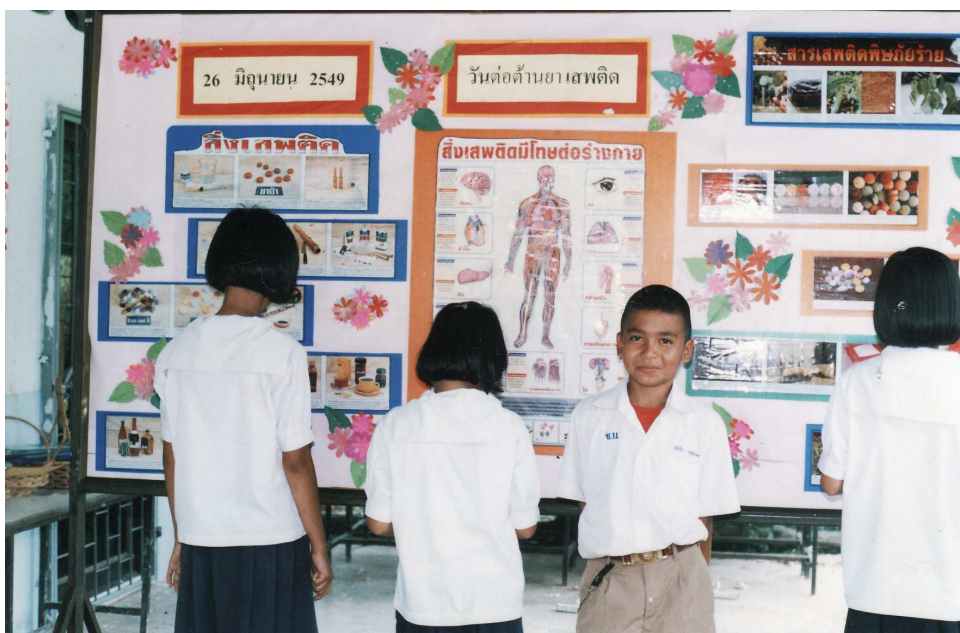

โครงสร้างองค์กรห้องเรียนสี่ขา

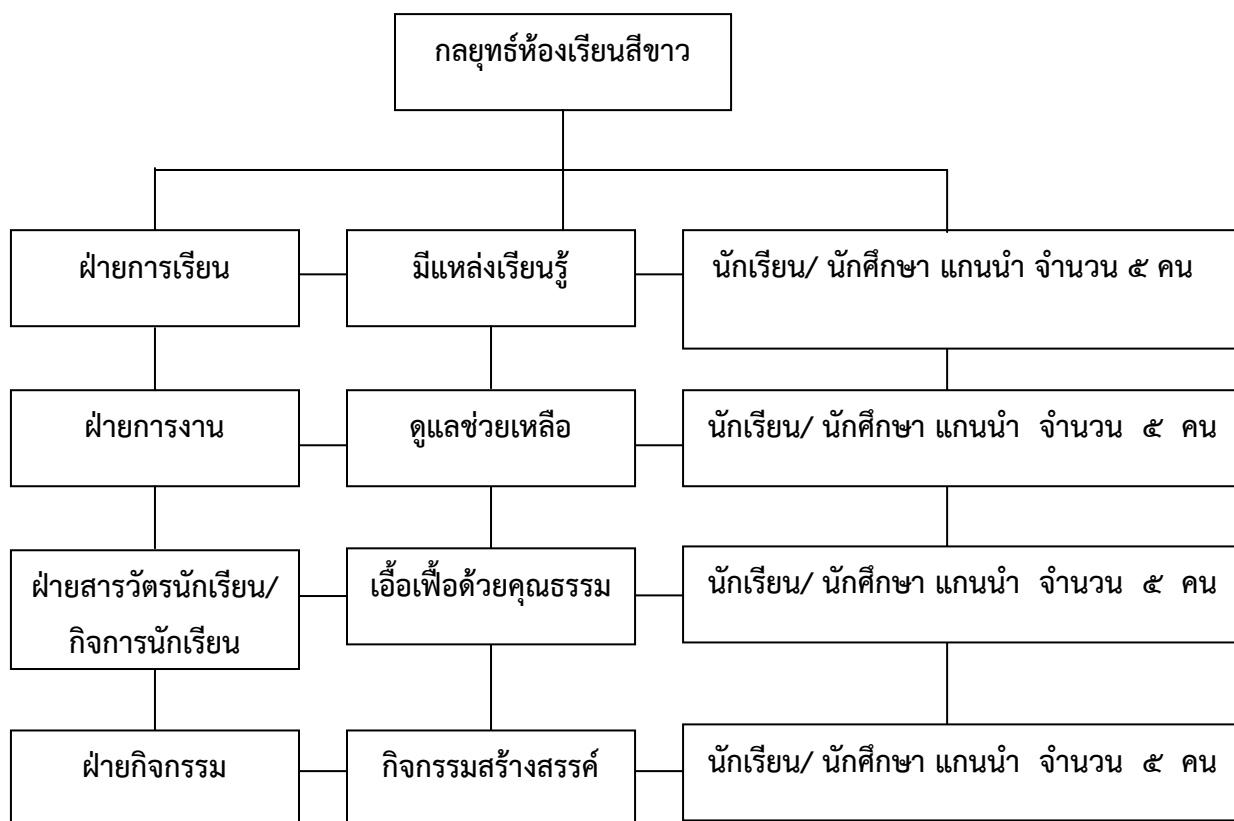

หมายเหตุ

๑. หัวหน้าห้อง	จำนวน ๑ คน
๒. รองหัวหน้าห้อง ๔ ฝ่าย	จำนวน ๔ คน
๓. นักเรียน/ นักศึกษาแกนนำ ๔ ฝ่าย	จำนวน ๑๖ คน
๔. ห้องเรียนสี่ขาจะมีนักเรียนแกนนำรวม	จำนวน ๒๑ คน

โครงสร้างองค์ประกอบห้องเรียนสีขาว

หมายเหตุ

๑. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานศึกษา
๒. ในกรณีที่ไม่มีห้องเรียนประจำ สามารถปรับเปลี่ยนใช้กลไกหรือโครงสร้างในการขับเคลื่อนกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความเหมาะสม

๓. บทบาทการบริหารจัดการห้องเรียนสีขาว

การดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อให้สถานศึกษาปลอดสิ่งเสพติด ปลอดผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ลดอุบัติเหตุ รวมทั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อประกาศเป็นสถานศึกษาสีขาว หรือสถานศึกษาต้นแบบในระดับประเทศนั้น แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓.๑ ระดับสถานศึกษา

๓.๑.๑ ระดับจังหวัด

๓.๑.๒ ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรหลัก

๓.๑ ระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว ได้แก่

๓.๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหาร โดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบคณะทำงาน มอบนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมการประกวด ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานเสนอตามลำดับ พร้อมทั้งเสนอแนะปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การแก้ไขโครงการห้องเรียนสีขาวให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง

๓.๑.๒ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะครู มีภาระหน้าที่ในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และให้คำปรึกษา แนะนำ ในการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ เฝ้าระวังสอดส่องดูแลรับทราบปัญหา นำเสนอผู้บริหารให้รับทราบ เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาทั่วไป

๓.๑.๓ นักเรียน นิสิต นักศึกษาแกนนำ และคณะนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีภาระหน้าที่ในการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานตามโครงสร้าง และจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย และองค์ความรู้จากการอบรม สำหรับนักเรียน นักศึกษาทุกคนในห้องเรียนต้องให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นสถานศึกษาสีขาว และสถานศึกษาต้นแบบของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

๓.๒ ระดับจังหวัด หน่วยงานในระดับจังหวัดขององค์กรหลัก มีภาระหน้าที่ในการจัดการเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ได้แก่

๓.๒.๑ ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๓.๒.๒ อบรมครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ ให้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว

๓.๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว

๓.๒.๔ ให้ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่และคณะ ออกตรวจเยี่ยมชมโครงการห้องเรียนสีขาว ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง เพื่อนิเทศ ติดตาม ประสานให้ความช่วยเหลือให้ครบทุกสถานศึกษา เป็นขวัญกำลังใจ และให้คำแนะนำในการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวต่อไป

๓.๒.๕ ปรับปรุงประเมินผล รายงานในองค์กรหลักและกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๒.๖ มีมาตรการเสริมแรงระดับจังหวัด เช่น การประกวด การประกาศ และชมเชยในระดับหัวหน้าส่วนราชการ

๓.๓ ระดับกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การจัดทำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และการจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ ตลอดจนการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของโครงการห้องเรียนสีขาวให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความเข้มแข็งและยั่งยืนโดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงาน

๓.๓.๒ จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ

๓.๓.๓ ประชุมผู้บริหารเพื่อมอบนโยบายให้นำไปสู่การปฏิบัติ

๓.๓.๔ จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว

๓.๓.๕ กำหนดมาตรการเสริมแรงและองค์ความรู้ จัดทำเกียรติบัตรและโล่

๓.๓.๖ การกำกับติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

๓.๓.๗ จัดพิธีมอบรางวัลประกาศและโล่ สถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องชมเชยระบบ

ระดับประเทศ

มาตรการเสริมแรงห้องเรียนสีขาว

๑. สถานศึกษาจัดให้มีการประกวดห้องเรียนสีขาวเป็นประจำทุกเดือน หรือตามความเหมาะสม ครูอาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียนแกนนำ จะได้รับเกียรติบัตรจากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

๒. สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวครบทุกห้องเรียนมาแล้ว ๑ ปี จะได้รับประกาศเป็นโรงเรียนสีขาว และได้รับเกียรติบัตรจาก ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

๓. สถานศึกษาที่ดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวมาแล้ว ๒ ปี ก็จะได้รับประกาศและโล่เป็นโรงเรียนสีขาวดีเด่นระดับเงิน/ ทอง/ เพชร เมื่อได้ระดับเพชรแล้วจะยกย่องเชิดชูเกียรติบัตรให้เป็นสถานศึกษาปลอดอบายมุขจากศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

๔. บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวและมีผลงานดีเด่นด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการจะเสนอผลงานเพื่อพิจารณารับบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจากสำนักงาน ป.ป.ส. ประจำปีงบประมาณ

แนวทางการประเมินมาตรฐาน
โครงการห้องเรียนสีขาว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการจัดบรรยายในห้องเรียนที่ปลอดจากยาเสพติด โรคเอดส์ การตั้งครุภัณฑ์ไม่พึงประสงค์อุบัติเหตุ และอบายมุข
๒. เพื่อให้ครู อาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครอง เกิดความตระหนักในการแสวงหาแนวทางส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัย และอบายมุข
๓. เพื่อให้เกิดกระบวนการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติในการดูแลเอาใจใส่ห้องเรียนให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน และเป็นศูนย์รวมกิจกรรมในชั้นเรียน
๔. เพื่อให้สถานศึกษามีระบบข้อมูลสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้การป้องกันยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัย และอบายมุข
๕. เพื่อให้สถานศึกษานำนโยบายการเสริมสร้างคุณธรรมในในระบบการศึกษาโดยยึดคุณธรรม นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เยาวชนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำชี้แจงและแนวทางการประเมิน

1. เกณฑ์การประเมินห้องเรียนสีขาวประมาณค่า แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

๔	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับ	ดีมาก
๓	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับ	ดี
๒	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับ	พอใช้
๑	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติอยู่ในระดับ	ปรับปรุง

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนน ให้ผู้ประเมินแปลผล ระดับการปฏิบัติ ตามเกณฑ์ห้องเรียนสีขาว โดยใช้ เกณฑ์ การแปลค่าเฉลี่ย การแบ่งช่วงชั้นเท่ากัน ดังนี้

คะแนน	การจัดอันดับคุณภาพ
๓.๕๑ – ๔.๐๐	การปฏิบัติอยู่ในระดับ ดีมาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	การปฏิบัติอยู่ในระดับ ดี
๑.๕๑ – ๒.๕๐	การปฏิบัติอยู่ในระดับ พอใช้
๑.๐๐ – ๑.๕๐	การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปรับปรุง

การดำเนินการและเกณฑ์การตัดสิน

๒. การดำเนินการของสถานศึกษา

๒.๑ สถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการโดยให้พิจารณาบุคลากรในสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการในการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒.๒ ให้สถานศึกษาแจ้งครู อาจารย์ที่ปรึกษา ส่งห้องเรียนเข้าร่วมประกวดตามโครงการห้องเรียนสีขาวตามความพร้อมของสถานศึกษา

๒.๓ ห้องเรียนที่ชนะเลิศตามเกณฑ์ที่กำหนด ต้องอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก หรือในระดับคะแนนค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๐๐

๒.๔ ให้สถานศึกษารายงานผลห้องเรียนที่ชนะเลิศการประกวดตามเกณฑ์ที่กำหนดส่งหน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ทราบ ภายในกำหนด เพื่อมอบประกาศเกียรติคุณเป็นห้องเรียนสีขาวต่อไป

๒.๕ หากสถานศึกษาได้ดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาวผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีผลการปฏิบัติอย่างจริงจังให้คณะกรรมการรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับพื้นที่ทราบเพื่อรายงานให้ต้นสังกัดและศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณารางวัลตอบแทนในระดับประเทศต่อไป

๒.๖ สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินโครงการห้องเรียนสีขาวครบทุกห้องเรียนทุกระดับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ จะประกาศยกย่องเป็นโรงเรียนสีขาวดีเด่นระดับเงิน/ ทอง/ เพชร และจะมอบเกียรติบัตร โล่ รางวัล ให้สถานศึกษาและยกย่องให้เป็นสถานศึกษาปลอดอบายมุขและสถานศึกษามาตรฐานสากลด้านการป้องกันยาเสพติด

มาตรฐานห้องเรียนสีขาวและการประเมิน

มาตรฐานห้องเรียนสีขาว เพื่อการประกันคุณภาพการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการปลอดยาเสพติดและอบายมุข มีทั้งหมด ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ๓๒ เกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ

๑. มาตรฐานด้านผู้เรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๑ เกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ เน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาป้องกันและแก้ไขตนเองให้ปลอดสารเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุได้ตามศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒. มาตรฐานด้านห้องเรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๓ เกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ เน้นให้มีการบริหารจัดการและการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ปลอดภัยจากสารเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุ

๓. มาตรฐานด้านครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น มี ๒ ตัวบ่งชี้ ๘ เกณฑ์ชี้วัด

คุณภาพ

เน้นให้ผู้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนสีขาวและความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน

มาตรฐานห้องเรียนสีขาว ทั้ง ๘ ตัวบ่งชี้ ๓๒ เกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ เป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ให้ปลอดภัยจากยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัย และอบายมุข โดยดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการห้องเรียนสีขาวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นสถานศึกษาปลอดอบายมุขและสถานศึกษามาตรฐานสากลด้านการป้องกันยาเสพติด

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ห้องเรียนสีขาว

๑. มาตรฐานด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

- ๑.๑ ผู้เรียนในห้องเรียนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและยาสูบที่มีผลกระทบต่อตนเอง สังคมและประเทศ
- ๑.๒ ผู้เรียนในห้องเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมห้องเรียนสีขาว
- ๑.๓ ผู้เรียนในห้องไม่เสพยาเสพติด หลีกเลี่ยงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่พึงประสงค์ป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุและอบายมุขรวมถึงปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา

๒. มาตรฐานด้านห้องเรียน ประกอบด้วย

- ๒.๑ มีระบบการบริหารจัดการและการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวอย่างเหมาะสม
- ๒.๒ มีแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการปลอดยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัย และอบายมุข
- ๒.๓ มีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ปลอดยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข

๓. มาตรฐานด้านครูที่ปรึกษา/ผู้ปกครอง/ชุมชน /องค์กรอื่น ประกอบด้วย

- ๓.๑ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน/ องค์กรอื่น มีส่วนร่วมในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ อุบัติภัย และอบายมุข
- ๓.๒ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน/ องค์กรอื่น มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของห้องเรียน/สถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพห้องเรียนสีเขียว

๑. มาตรฐานด้านผู้เรียน

- ตัวบ่งชี้ ๑** ผู้เรียนในห้องเรียนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ไรโคเฮดส์ อุบัติภัยและอบายมุข ที่มีผลกระทบต่อตนเองและสังคม

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ผู้เรียนบอกถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ไรโคเฮดส์ อุบัติภัยและอบายมุขได้ทุกคนในแต่ละห้องเรียนได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป		
๒. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ถึงโทษของการใช้ยาเสพติด ไรโคทางเพศสัมพันธ์ อุบัติภัยและอบายมุขได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป		
๓. ผู้เรียนรู้จักหลีกเลี่ยง และป้องกันตนเองจากยาเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยงไรโคเฮดส์ อุบัติภัยและอบายมุขได้ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป		
๔. นักเรียนแกนนำชักชวนหรือแนะนำเพื่อป้องกันให้หลีกเลี่ยงจากการใช้ยาเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงไรโคเฮดส์อุบัติเหตุและอบายมุขได้ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

ตัวบ่งชี้ ๒ ผู้เรียนในห้องเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างองค์ความรู้
จากการปฏิบัติกิจกรรมห้องเรียนสีขาว

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ผู้เรียนมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรม ห้องเรียนสีขาวอย่างชัดเจน		
๒. ผู้เรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมห้องเรียนสีขาวอย่างมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์		
๓. ผู้เรียนมีการสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ นำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน		
๔. ผู้เรียนมีการประเมินการดำเนินงาน และนำผลการประเมิน ไปพัฒนาและปรับปรุง		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

ตัวบ่งชี้ ๓ ผู้เรียนในห้องไม่เสพยาเสพติด หลีกเลี้ยงพฤติกรรมเสี่ยง และป้องกันตนเอง
จากอุบัติเหตุและอบายมุข รวมถึงปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. นักเรียนในห้องมาโรงเรียนทันเวลา ร้อยละ ๘๐		
๒. นักเรียนทุกคนในห้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา		
๓. นักเรียนในห้องจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมในการ ป้องกันยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุขร้อยละ ๘๐		
๔. นักเรียนทุกคนปลอดจากยาเสพติดทุกประเภทไม่มีพฤติกรรม เสี่ยงกับโรคเอดส์ ปลอดภัยจากอุบัติเหตุและอบายมุขร้อยละ ๘๐		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

๒. มาตรฐานด้านห้องเรียน

ตัวบ่งชี้ ๑ มีระบบการบริหารจัดการและการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว
อย่างเหมาะสม

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. มีแผนงาน/โครงการ กิจกรรมการรณรงค์ป้องกันแก้ไขยาเสพติด โรคนเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุขพร้อมทั้งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน		
๒. มีการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมตามข้อ ๑ อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการมีส่วนร่วม		
๓. มีการประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
๔. มีการนิเทศติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

ตัวบ่งชี้ ๒ มีแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการ
การปลอดสารเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ในห้องเรียนมีการนำผลการเรียนรู้จากกลุ่มสาระต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมโดยการบูรณาการให้สอดคล้องกับการป้องกันยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข		
๒. ในห้องเรียนมีการจัดทำผลงาน หรือร่องรอย (ชิ้นงาน) การจัดกิจกรรมปลอดยาเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงกับโรคเอดส์ การป้องกันอุบัติเหตุและไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข		
๓. ในห้องเรียนมีสื่อที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข		
๔. มีการประเมินผลที่สอดคล้องกับการปลอดยาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

หมายเหตุ ในกรณีที่ไม่มีห้องเรียนประจำ อนุโลมให้ใช้บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่เหมาะสมในการ
จัดกิจกรรม

ตัวบ่งชี้ ๓ ห้องเรียนมีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่
ปลอดภัยเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ห้องเรียนมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริม การเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัยเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและ อบายมุข		
๒. ห้องเรียนสะอาด มีระเบียบ สวยงาม น่าอยู่ และปลอดภัยแก่ ผู้เรียน		
๓. ในห้องเรียนมีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม		
๔. ในห้องเรียนมีการจัด และใช้แหล่งเรียนรู้การป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติด โรคเอดส์ อุบัติภัยและอบายมุข		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

๓. มาตรฐานด้านครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้ปกครอง/ชุมชน/องค์กรอื่น

ตัวบ่งชี้ ๑ ครูที่ปรึกษา/ผู้ปกครอง/ชุมชน และองค์กรอื่น มีส่วนร่วม
ในการส่งเสริมป้องกันแก้ไขปัญหาสารเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุ

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมและวางแผนการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว		
๒. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือดำเนินการประเมินผลห้องเรียนสีขาว		
๓. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ชุมชน และองค์กรอื่น ให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วม และวางแผนการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว		
๔. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ชุมชน และองค์กรอื่น ให้ความร่วมมือในการดำเนินการประเมินผลห้องเรียนสีขาว		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

ตัวบ่งชี้ ๒ ครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้ปกครอง/ชุมชน และองค์กรอื่น มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของห้องเรียน/สถานศึกษาในการป้องกันแก้ไขปัญหาสารเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุ

เกณฑ์การพิจารณา

รายการประเมิน	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
๑. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน/ องค์กรอื่น มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของห้องเรียน/ สถานศึกษา		
๒. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง/ชุมชน/ องค์กรอื่น มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว		
๓. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน/องค์กรอื่น มีความพึงพอใจพฤติกรรมของบุตรหลานในโรงเรียน		
๔. ครู อาจารย์ที่ปรึกษา /ผู้ปกครอง/ชุมชน/องค์กรอื่น มีความพึงพอใจในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการ		
รวม		

เกณฑ์การประเมิน

สถานศึกษามีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่พิจารณาโดยมี ระดับปฏิบัติ ดังนี้

ปรับปรุง = ๑	พอใช้ = ๒	ดี = ๓	ดีมาก = ๔
ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ห้องเรียนที่ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ

เกียรติบัตร
โครงการห้องเรียนสีขาว

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ
ขอมอบเกียรติบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

.....

ได้เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีขาว โรงเรียน.....
ที่มีผลการดำเนินงานระดับดีเด่น ภาคเรียน.....ปีการศึกษา.....

จึงขอมอบประกาศเกียรติบัตรนี้ไว้เป็นสำคัญ
ขอให้มีความสุข สวัสดิ์ เจริญเทอญ
ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การเตรียมความพร้อมรับการประเมินสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยดีและอบายมุข

1. จัดทำแบบประเมินตนเอง ตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยดีและอบายมุข และคู่มือโครงการห้องเรียนสีขาว
2. จัดเตรียมการนำเสนอ เช่น Power Point, นิตรรศการ, เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ฯลฯ ประกอบการพิจารณา
3. จัดเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตำรวจ พระสงฆ์ กรรมการสถานศึกษา ฯลฯ

แบบประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

สถานที่ตั้ง.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน สถานศึกษาจัดทำแผนงานปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว - มาตรฐานด้านผู้เรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๑ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาป้องกันและแก้ไข ตนเองให้ปลอดภัยเสพติด โรคนเอดส์ และอุบัติภัยได้ตาม ศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข - มาตรฐานด้านห้องเรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๓ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้มีการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ห้องเรียนสีขาว ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ปลอดภัยจาก ยาเสพติด โรคนเอดส์ และอุบัติภัย - มาตรฐานด้านครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น มี ๒ ตัวบ่งชี้ ๘ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ มี ส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนสีขาวและความพึง พอใจต่อการดำเนินงาน	๓๐			
๑.๒ สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE - มีองค์ประกอบ ๓ ก. คือ กรรมการ กองทุน กิจกรรม - มีการดำเนินงานภายใต้ 3 ยุทธศาสตร์ - มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE - มีการจัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ”	๑๐			
๑.๓ สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ ป.ป.ส. ด้านยาเสพติด - มีการจัดตั้งกองลูกเสือ ป.ป.ส. / เครือข่ายนักศึกษา - มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ	๕			
๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้/กิจกรรมเชิง สร้างสรรค์เพื่อการป้องกันยาเสพติด - กิจกรรมครู D.A.R.E. / ครูพระ / ครูทหาร / ครูผู้สอน / วิทยากร / ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น - มีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	๕			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
<ul style="list-style-type: none"> - โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด - กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด - กิจกรรมบ้านหลังเรียน - กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา - กิจกรรมชุมนุมและชมรม - กิจกรรมค่ายคุณธรรม สมุดบันทึกความดี - กิจกรรมจิตอาสา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ - กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา - กิจกรรมอื่น ๆ ระบุ 				
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการป้องกัน	๕๐			
๒. มาตรฐานด้านการค้นหา สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา	๕			
๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่ม ตรวจปัสสาวะหา ยาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ ยาเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง - ภาคเรียนที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน - ภาคเรียนที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - รายงานผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ	๕			
๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษา แกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรม ทุกสัปดาห์	๕			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการค้นหา	๒๐			
๓. มาตรฐานด้านการรักษา สถานศึกษามีการดำเนินการหรือนโยบายในการบำบัด รักษา กลุ่มเสี่ยง / กลุ่มเสพ / กลุ่มติด ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแล บำบัดรักษาฟื้นฟู	๓			
๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๓			
๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคม บำบัดในสถานศึกษา	๒			
๓.๔ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้ คำปรึกษาในสถานศึกษา	๒			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการรักษา	๑๐			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง สถานศึกษามี ระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง - โครงการสำรวจประสานโรงเรียน ๑ ตำบล ๑ โรงเรียน - โครงการครู D.A.R.E. /สถานี่สำรวจจำลอง - โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส. - จัดครูเวรประจำวัน เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา - จัดครูออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง - จัดนักเรียน นักศึกษาแกนนำ เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ห้องสุขา มุมอับ พื้นที่เสี่ยง - กิจกรรมหน้าเสาธง ๕ นาที (สำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร) - กิจกรรมโฮมรูม - กิจกรรมสถานักเรียน - กิจกรรมแนะแนว - กิจกรรมอื่น ๆ	๓			
๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน หรือ ตามสัดส่วน ๑ : ๒๐	๓			
๔.๓ สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ ห้องเรียนละ ๑ คน สถานศึกษามีเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒			
๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัยจากยาเสพติด - สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/อุทยานการศึกษาป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา - สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว - สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง - สถานศึกษาจัดพื้นที่ให้มีลานกีฬาต้านยาเสพติด - สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมต้านยาเสพติด - กิจกรรมอื่น ๆ	๒			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง	๑๐			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)					
๕. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ปลอดภัยเสถียรอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน โดยดำเนินงานด้วยระบบบริหารจัดการ ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง	
๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์	๒				
๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม	๒				
๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานมีคำสั่งและการประชุม	๒				
๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	๒				
๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒				
รวมมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ	๑๐				
รวม ๕ ด้าน	๑๐๐				
(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียน..... วันที่...../...../.....		(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการประเมิน (.....) วันที่...../...../.....			

เกณฑ์การประเมินคะแนน

- ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป ระดับสถานศึกษาดีเด่น
- ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน ระดับสถานศึกษาดี

แบบประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ปีการศึกษา ๒๕๕๘

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

สถานที่ตั้ง.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ	คะแนนเต็ม	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	หมายเหตุ
๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน (๕๐ คะแนน)				
๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว	๓๐			
๑.๒ สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE	๑๐			
๑.๓ สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ ป.ป.ส. ด้านยาเสพติด / เครือข่ายนักศึกษา	๕			
๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้/กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อการป้องกันยาเสพติด	๕			
รวม	๕๐			
๒. มาตรฐานด้านการค้นหา (๒๐ คะแนน)				
๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา	๕			
๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหายาเสพติดสำหรับนักเรียนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงเดือนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมทุกสัปดาห์	๕			
รวม	๒๐			
๓. มาตรฐานด้านการรักษา (๑๐ คะแนน) สถานศึกษาดำเนินการหรือมีนโยบายในการบำบัดรักษา				
๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู	๓			
๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๓			
๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา	๒			
๓.๔ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษาในสถานศึกษา	๒			
รวม	๑๐			
๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง (๑๐ คะแนน)				
๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง	๓			
๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาด้านยาเสพติดอย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน	๓			
๔.๓ สถานศึกษามีครูแกนนำ อาจารย์แกนนำ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒			
๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัย	๒			
รวม	๑๐			
๕. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๑๐ คะแนน)				
๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์	๒			
๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม	๒			
๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงาน มีคำสั่งและการประชุม	๒			
๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒			
๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒			
รวม	๑๐			
รวม ๕ ด้าน	๑๐๐			

เกณฑ์การประเมินคะแนน

- ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป ระดับสถานศึกษาดีเด่น
- ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน ระดับสถานศึกษาดี

(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล
(.....)
ประธานคณะกรรมการประเมิน
วันที่...../...../.....